

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อม และชุมชน ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง อำเภอสัตหิรา จังหัดชลบุรี โดยการประยุกต์ใช้หัวข้อทั้ง 4 ด้าน ของ CIPP MODEL และผู้วิจัยได้พัฒนาตามกระบวนการวิจัย มีการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลโครงการตามขั้นตอนการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยจากการใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ตามกลุ่มของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ ประกอบด้วย

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ โดยใช้การกระจายความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการประยุกต์ใช้หัวข้อทั้ง 4 ด้าน ของ CIPP MODEL ของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.) และการแปรความของข้อมูลค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคโครงการฯ ของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ โดยใช้การตีความ และอธิบายผล
- 4) ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการฯ ของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

กลุ่มที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ โดยใช้การกระจายความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ โดยใช้การกระจายความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.) และการแปรความของข้อมูล ค่าเฉลี่ย (Mean)

3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อผลสำเร็จโครงการฯ ของกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.) และการแปลความของข้อมูลค่าเฉลี่ย (Mean)

4) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาโครงการฯ ของกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใย สิ่งแวดล้อม และชุมชน ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จากการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยจากการใช้แบบสอบถาม

โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ตามกลุ่มของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้
กลุ่มที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มประชากรคณะทำงาน โครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใย สิ่งแวดล้อม และชุมชน

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา และอาชีพ ของกลุ่มประชากรในการศึกษารั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 20 คน พบว่า เพศชาย (ร้อยละ 65.0) มีสัดส่วนสูงกว่า เพศหญิง (ร้อยละ 35.0)

อายุของกลุ่มประชากร พบว่า 41-50 ปี มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 65.0) รองลงมา คือ 31-40 ปี (ร้อยละ 20.0) 51-60 ปี (ร้อยละ 10.0) และ 20-30 ปี ขึ้นไป มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

สถานภาพสมรสของกลุ่มประชากร พบว่า สมรสแล้ว มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 70.0) รองลงมา คือ โสด (ร้อยละ 25.0) หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของกลุ่มประชากร พบว่า ปริญญาตรี มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 65.0) รองลงมา มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาโท (ร้อยละ 15.0) และสูงกว่าปริญญาโท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ

การประกอบอาชีพของกลุ่มประชากร พบว่า ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 45.0) รองลงมา คือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 30.0) ลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท (ร้อยละ 15.0) และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 10.0) ตามลำดับ รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความถี่ ร้อยละ ของกลุ่มประชากร จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

N = 20

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	65.0
หญิง	7	35.0
2. อายุ		
20-30 ปี	1	5.0
31-40 ปี	4	20.0
41-50 ปี	13	65.0
51-60 ปี	2	10.0
3. สถานภาพสมรส		
โสด	5	25.0
สมรส	14	70.0
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	1	5.0
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	15.0
ปริญญาตรี	13	65.0
ปริญญาโท	3	15.0
สูงกว่าปริญญาโท	1	5.0
5. อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	6	30.0
ลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท	3	15.0
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	9	45.0
เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น	2	10.0

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นโดยการประยุกต์ใช้หัวข้อ ทั้ง 4 ด้าน ของ CIPP MODEL ของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ

โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นด้านสถานะแวดล้อมของโครงการฯ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 4.07, S.D = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับคะแนน เฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.57) รองลงมา คือ โครงการฯ มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติรอบนิคมอุตสาหกรรม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.20 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 0.52) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด มี 2 หัวข้อ คือ การแต่งตั้งคณะทำงานและ แบ่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55) และการ ประชาสัมพันธ์เพื่อระดมทุนในการดำเนินโครงการฯ มีความเหมาะสม (มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นด้านสถานะแวดล้อม

ด้านสถานะแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. โครงการฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของการนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	4.30	0.57	เห็นด้วยมาก
2. โครงการฯ มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์และพัฒนา แหล่งน้ำธรรมชาติรอบนิคมอุตสาหกรรม	4.20	0.52	เห็นด้วยมาก
3. โครงการฯ มีความสอดคล้องกับ สภาพปัญหาและ ความต้องการของชุมชน/ผู้ร่วมโครงการฯ	4.10	0.55	เห็นด้วยมาก
4. วัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อ ของโครงการมีความเหมาะสม ดีแล้ว	4.10	0.44	เห็นด้วยมาก
5. บริเวณคลองระบายน้ำสายเหนือของนิคมฯ เป็นพื้นที่ เป้าหมายที่มีความเหมาะสมในการดำเนินโครงการฯ	4.15	0.58	เห็นด้วยมาก
6. ผู้สนับสนุนและผู้ร่วมโครงการครอบคลุมและเหมาะสม	3.95	0.51	เห็นด้วยมาก
7. การจัดประชุมหารือระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเพื่อคัดเลือกคลองเป้าหมายมีความเหมาะสม	4.00	0.56	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ด้านสถานะแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
8. การแต่งตั้งคณะกรรมการและแบ่งหน้าที่ที่มีความเหมาะสม	3.90	0.55	เห็นด้วยมาก
9. การประชาสัมพันธ์เพื่อระดมทุนในการดำเนินโครงการฯ มีความเหมาะสม	3.90	0.64	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.55	เห็นด้วยมาก

ส่วนด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการฯ ระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.89, S.D = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ พันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่นำมาปลูกมีความเหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.51) รองลงมา คือ ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่นำมาอบรมให้กับผู้ร่วมโครงการมีความเหมาะสมดีแล้ว (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.45) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ภาระในการหมักน้ำหมักเพื่อบำบัดน้ำเสียมีความเหมาะสมและจำนวนเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.57) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านปัจจัยนำเข้า

ด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีความเหมาะสม	4.00	0.64	เห็นด้วยมาก
2. จำนวนผู้เข้าร่วมในการทำกิจกรรมของโครงการฯ มีเพียงพอ	3.80	0.52	เห็นด้วยมาก
3. งบประมาณที่สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการเหมาะสมดีแล้ว	3.85	0.58	เห็นด้วยมาก
4. เงินบริจาคจากผู้สนับสนุนโครงการมีเพียงพอ	3.80	0.61	เห็นด้วยมาก
5. ภาระในการหมักน้ำหมักเพื่อบำบัดน้ำเสียมีความเหมาะสมและจำนวนเพียงพอ	3.70	0.57	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
6. หัวเชื้อจุลินทรีย์มีความเพียงพอ	3.85	0.58	เห็นด้วยมาก
7. พันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่นำมาปลูกมีความเหมาะสมและมี จำนวนเพียงพอ	4.05	0.51	เห็นด้วยมาก
8. ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่นำมาอบรมให้กับผู้ร่วมโครงการมี ความเหมาะสมดีแล้ว	4.00	0.45	เห็นด้วยมาก
9. อาคารสถานที่ในการดำเนินการและปฏิบัติงานของ โครงการฯ มีความเหมาะสม	4.00	0.56	เห็นด้วยมาก
10. องค์กรเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการครอบคลุมและ เหมาะสม	3.85	0.48	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.89	0.55	เห็นด้วยมาก

ด้านกระบวนการของโครงการฯ โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.89, S.D = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด จำนวน 3 หัวข้อ คือ มีการวางแผนและมีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56) การบริหารโครงการโดยใช้คณะทำงานมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.0 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64) และการบริหารจัดการในแต่ละกิจกรรมของโครงการมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการประชุมคณะทำงานมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.71) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านกระบวนการ

ด้านกระบวนการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การบริหารโครงการโดยใช้คณะทำงานมีความเหมาะสม	4.00	0.64	เห็นด้วยมาก
2. การแบ่งภาระหน้าที่ในการดำเนินโครงการให้แก่คณะทำงานมีความเหมาะสม	3.85	0.58	เห็นด้วยมาก
3. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการประชุมคณะทำงานมีความเหมาะสม	3.75	0.71	เห็นด้วยมาก
4. การบริหารจัดการในแต่ละกิจกรรมของโครงการมีความเหมาะสม	4.00	0.64	เห็นด้วยมาก
5. มีการวางแผนและมีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ อย่างเหมาะสม	4.00	0.56	เห็นด้วยมาก
6. การติดตามและควบคุมการดำเนินโครงการมีความ เหมาะสม	3.80	0.69	เห็นด้วยมาก
7. วิธีการประเมินผลการดำเนินงานมีความเหมาะสม	3.90	0.64	เห็นด้วยมาก
8. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินโครงการ ของคณะทำงาน มีความเหมาะสม	3.90	0.64	เห็นด้วยมาก
9. วิธีการที่ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมมีความเหมาะสม	3.85	0.48	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.89	0.62	เห็นด้วยมาก

และด้านผลผลิตของโครงการฯ โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ยรวม = 4.02, S.D = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติรอบนิคมอุตสาหกรรม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.48) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความสามารถในการทำน้ำหมักเพื่อบำบัดน้ำเสีย (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านผลผลิต

ด้านผลผลิต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำ ธรรมชาติรอบนิคมอุตสาหกรรม	4.15	0.48	เห็นด้วยมาก
2. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความสามารถในการทำน้ำ หมักเพื่อบำบัดน้ำเสีย	3.80	0.52	เห็นด้วยมาก
3. โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายในการเฝ้า ระวังและอนุรักษ์น้ำในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแหลม ฉะบั้ง	4.05	0.60	เห็นด้วยมาก
4. โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในทุกภาคส่วน	4.05	0.60	เห็นด้วยมาก
5. โครงการฯ ช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนผู้ร่วม โครงการฯ	4.05	0.60	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.02	0.56	เห็นด้วยมาก

1.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค โครงการคลอง สวาย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อม และชุมชน ของคณะกรรมการโครงการฯ

การดำเนินโครงการคลองสวาย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน ของสำนักงาน
การนิคมอุตสาหกรรมนั้น นับว่าเป็นโครงการที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชนในพื้นที่
เป็นอย่างมาก แต่ภายใต้ข้อจำกัดในด้านต่างๆ ย่อมจะเกิดปัญหาและอุปสรรคขึ้นได้เป็นธรรมดาของ
การดำเนินโครงการฯ ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการโครงการฯ และนำมาสรุป ได้ดังนี้

1.3.1 ประชาชนในชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ

1.3.2 งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมบางกิจกรรมน้อยเกินไป

1.3.3 การประชาสัมพันธ์มีน้อยเกินไปประชาชนในพื้นที่โครงการฯ ไม่ค่อยได้รับ
ทราบข้อมูลของโครงการฯ

1.3.4 หลายชุมชนในพื้นที่โครงการ มีประชากรต่างถิ่นเข้ามาพักอาศัยกันมาก
เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากไม่ได้เป็นคนในพื้นที่จึงไม่ค่อยสนใจที่จะเข้า
ร่วมโครงการ เพราะอาจคิดว่าไม่ได้รับประโยชน์อะไร

1.3.5 กิจกรรมของโครงการมีมาก ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถเข้าร่วมทุกกิจกรรมได้ เนื่องจากติดภารกิจในการประกอบอาชีพของตัวเอง

1.3.6 ผลสำเร็จของโครงการต้องใช้เวลานาน และต้องดำเนินการกันด้วยความจริงจัง จึงจะเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

1.3.7 พื้นที่ดำเนินกิจกรรมยังไม่ครอบคลุมทุกชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ

1.3.8 ในแต่ละปีมีโครงการต่างๆ เข้ามาดำเนินการในพื้นที่ชุมชนหลายโครงการ ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับทุกโครงการได้

1.3.9 กิจกรรมของโครงการเกี่ยวข้องกับหลายชุมชน จึงทำให้การประสานงานที่จะดำเนินกิจกรรมร่วมกันทำได้ไม่สะดวก และใช้เวลาค่อนข้างมาก

1.4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อม และชุมชน ของคณะทำงานโครงการฯ

ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม ต่อแนวทางการพัฒนาโครงการฯ ของกลุ่มประชากรคณะทำงานโครงการฯ พบว่า มีจำนวน 3 หัวข้อ ที่เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนา 100 เปอร์เซ็นต์ ได้แก่ 1) ควรมีการขยายพื้นที่เป้าหมายให้ครอบคลุมมากขึ้น 2) ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และ 3) ควรจัดบและกิจกรรมการดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกของโครงการ รองลงมา คือ ควรจัดหางบประมาณให้เพียงพอต่อการขยายกิจกรรมของโครงการฯ (เห็นด้วย ร้อยละ 95.0) และ หัวข้อที่ เห็นด้วย ต่ำที่สุด คือ ควรเพิ่มกิจกรรมการอบรมอาชีพเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (เห็นด้วย ร้อยละ 60.0) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวน และร้อยละของกลุ่มประชากรต่อแนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน

แนวทางการพัฒนา	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการขยายพื้นที่เป้าหมายให้ครอบคลุมมากขึ้น	20	100	-	-
2. ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	20	100	-	-
3. ควรเพิ่มกิจกรรมในการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มากขึ้น	18	90	2	10

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

แนวทางพัฒนา	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ควรเพิ่มกิจกรรมการอบรมอาชีพเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	12	60	8	40
5. ควรจัดหางบประมาณให้เพียงพอต่อการขยายกิจกรรมของโครงการฯ ที่จะมีในอนาคต	19	95	1	5
6. ควรจัดงบประมาณและกิจกรรมการดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกของโครงการฯ	20	100	-	-

กลุ่มที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการ คลองสวย น้ำใส ห้วยไผ่ถึงเวดล้อมและชุมชน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวนทั้งสิ้น 140 คน พบว่า เพศชาย (ร้อยละ 57.1) มีสัดส่วนสูงกว่า เพศหญิง (ร้อยละ 42.9)

อายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า 31-40 ปี มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 31.4) รองลงมา คือ 20-30 ปี (ร้อยละ 23.6) 41-50 ปี (ร้อยละ 21.4) น้อยกว่า 20 ปี (ร้อยละ 17.9) 51-60 ปี (ร้อยละ 5.0) และมากกว่า 60 ปี มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.7) ตามลำดับ

สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โสด มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 50.7) รองลงมา คือ สมรส (ร้อยละ 47.9) และหม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.4) ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มัธยมศึกษา มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 55.0) รองลงมา คือ ปริญญาตรี (ร้อยละ 37.9) ต่ำกว่ามัธยมศึกษา (ร้อยละ 5.7) และปริญญาโท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.4) ตามลำดับ

อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท มีสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 54.3) รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย (ร้อยละ 22.9) นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 20.0) ในส่วน ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น มีสัดส่วนน้อยที่สุด เท่ากัน (ร้อยละ 1.4) ตามลำดับ รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความถี่ ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

n = 140		
ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	80	57.1
หญิง	60	42.9
2. อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	25	17.9
20-30 ปี	33	23.6
31-40 ปี	44	31.4
41-50 ปี	30	21.4
51-60 ปี	7	5.0
มากกว่า 60 ปี	1	0.7
3. สถานภาพสมรส		
โสด	71	50.7
สมรส	67	47.9
หม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่	2	1.4
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	8	5.7
มัธยม	77	55.0
ปริญญาตรี	53	37.9
ปริญญาโท	2	1.4
5. อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	1.4
ลูกจ้างเอกชน/พนักงานบริษัท	76	54.3
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	32	22.9
เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองท้องถิ่น	2	1.4
นักเรียน/นักศึกษา	28	20.0

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการฯ

โดยศึกษาจากการที่ เคย หรือ ไม่เคย เข้าร่วมกิจกรรมโครงการของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำบัดน้ำเสีย พบว่า ไม่เคย (ร้อยละ 15.0) และเคย (ร้อยละ 85.0) กิจกรรมการอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตน้ำยาอเนกประสงค์ด้วยจุลินทรีย์ พบว่า ไม่เคย (ร้อยละ 9.3) และเคย (ร้อยละ 90.7) กิจกรรมปลูกต้นไม้บริเวณนิคมอุตสาหกรรมและริมคลองระบายน้ำ พบว่า ไม่เคย (ร้อยละ 2.9) และเคย (ร้อยละ 97.1) และกิจกรรมเทน้ำหมักลงคลองระบายน้ำ 3 จุด พบว่า ไม่เคย (ร้อยละ 3.6) และเคย (ร้อยละ 96.4) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรม	ไม่เคย		เคย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การอบรมให้ความรู้เรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำบัดน้ำเสีย	21	15.0	119	85.0
2. การอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตน้ำยาอเนกประสงค์ด้วยจุลินทรีย์	13	9.3	127	90.7
3. กิจกรรมปลูกต้นไม้บริเวณนิคมอุตสาหกรรมและริมคลองระบายน้ำ	4	2.9	136	97.1
4. กิจกรรมเทน้ำหมักลงคลองระบายน้ำ 3 จุด	5	3.6	135	96.4

ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามต่อ ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 2.83, S.D = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมเทน้ำหมักลงคลองระบายน้ำ 3 จุด (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.30) รองลงมา คือ กิจกรรมการปลูกต้นไม้บริเวณนิคมอุตสาหกรรม และริมคลองระบายน้ำ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.33) และกิจกรรมที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กิจกรรมการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำบัดน้ำเสีย (เฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.43) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ระดับความพึงพอใจของผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การอบรมให้ความรู้เรื่องการทำน้ำหมักชีวภาพเพื่อบำบัดน้ำเสีย	2.74	0.43	มาก
2. การอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตน้ำยาอเนกประสงค์ด้วยจุลินทรีย์	2.81	0.39	มาก
3. กิจกรรมปลูกต้นไม้บริเวณนิคมอุตสาหกรรมและริมคลองระบายน้ำ	2.87	0.33	มาก
4. กิจกรรมเทน้ำหมักลงคลองระบายน้ำ 3 จุด	2.89	0.30	มาก
เฉลี่ยรวม	2.83	0.36	มาก

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อผลสำเร็จโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน ของกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการฯ

จากการศึกษาระดับความความคิดเห็นต่อผลสำเร็จของโครงการฯ พบว่า โดยภาพรวมของความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 4.08, S.D = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.55) รองลงมา คือ โครงการส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติรอบนิคมอุตสาหกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย ต่ำที่สุด คือ โครงการส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังและอนุรักษ์น้ำในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.01 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นต่อผลสำเร็จของโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อม และชุมชน

ผลสำเร็จของโครงการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติรอบนิคมอุตสาหกรรม	4.09	0.52	เห็นด้วยมาก
2. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความสามารถในการทำน้ำหมักเพื่อบำบัดน้ำเสีย	4.01	0.50	เห็นด้วยมาก
3. โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังและอนุรักษ์น้ำในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง	4.01	0.53	เห็นด้วยมาก
4. โครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วน	4.10	0.55	เห็นด้วยมาก
5. โครงการฯ ช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน	4.18	0.55	เห็นด้วยมาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.53	เห็นด้วยมาก

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาโครงการฯ ของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการฯ พบว่า หัวข้อแนวทางการพัฒนาโครงการฯ ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย มากที่สุด คือ ควรจัดงบประมาณและกิจกรรมการดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกของโครงการ (เห็นด้วย ร้อยละ 96.4 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 3.6) รองลงมา คือ ควรเพิ่มกิจกรรมในการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มากขึ้น (เห็นด้วย ร้อยละ 92.1 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 7.9) และหัวข้อที่เห็นด้วย ต่ำที่สุด คือ ควรเพิ่มกิจกรรมการอบรมอาชีพเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (เห็นด้วย ร้อยละ 75.0 ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 25.0) รายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ร่วมโครงการ ต่อ 6 แนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน

แนวทางการพัฒนา	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการขยายพื้นที่เป้าหมายให้ครอบคลุมมากขึ้น	122	87.1	18	12.9
2. ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	118	84.2	22	15.8
3. ควรเพิ่มกิจกรรมในการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มากขึ้น	129	92.1	11	7.9
4. ควรเพิ่มกิจกรรมการอบรมอาชีพเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	105	75.0	35	25.0
5. ควรจัดหางบประมาณให้เพียงพอต่อการขยายกิจกรรมของโครงการฯ ที่จะมิในอนาคต	113	80.7	27	19.3
6. ควรจัดบและกิจกรรมการดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกของโครงการฯ	135	96.4	5	3.6

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใย สิ่งแวดล้อม และชุมชน ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี จากการสนทนากลุ่ม

จากการที่ผู้วิจัยได้จัดให้มีการสนทนากลุ่ม และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งรวมถึงแนวทางการพัฒนาโครงการฯ เบื้องต้น มานำเสนอเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น และเปิดโอกาสให้คณะทำงานโครงการฯ และตัวแทนผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาโครงการฯ ด้านต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใย สิ่งแวดล้อม และชุมชน ของสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรีที่ได้จากการสนทนากลุ่มสรุปได้ ดังนี้

2.1 ควรขอสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจาก สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง เทศบาลตำบลแหลมฉบัง และผู้ประกอบการ โรงงานต่างๆ เพื่อให้เพียงพอและต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมของโครงการฯ

2.2 ควรประสานไปยังเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้ประกอบการ โรงงาน และโรงเรียนในพื้นที่ ให้ชักจูง หรือแนะนำบุคคลในพื้นที่ หรือผู้ที่ย้ายเข้ามาทำงานในนิคมอุตสาหกรรม แหลมฉบัง ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมฝึกอบรม หรือกิจกรรมการอนุรักษ์ของโครงการคลองสวย น้ำใส ห่วงใยสิ่งแวดล้อมและชุมชน ให้เข้ามาร่วมกิจกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น

2.3 การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ ควรประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชน หรือตัวแทนภาคส่วนต่างๆ แต่เนิ่นๆ พร้อมทั้งจัดทำแผนพับข้อมูลรายละเอียดของโครงการอย่าง ชัดเจน เช่น วัน เวลา สถานที่ อาหาร เครื่องดื่ม และกำหนดส่งแผนพับ ประชาสัมพันธ์ผ่านรถยนต์ เคลื่อนที่ เสียงตามสายหมู่บ้าน และการส่งข่าวสารแบบบอกกล่าว โดยให้ประชาชนในแต่ละครัวเรือน ที่ไม่ติดภารกิจงานเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ให้ได้มากที่สุด

2.4 จัดฝึกอบรมและกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรชายฝั่ง รวมถึงสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ให้ ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมี ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ หรือ ผู้ที่ย้ายเข้ามาทำงานในพื้นที่ ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น และเห็นถึงประโยชน์ ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ตลอดไป

2.5 ควรขอสนับสนุนเจ้าหน้าที่และเอกสารความรู้ต่างๆ ในการฝึกอบรมไปยังหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรน้ำ กรมประมง เพื่อที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรง จากเจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังอาจจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

2.6 ในการจัดฝึกอบรม หรือกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ควรกำหนดให้ตรงกับช่วงวันหยุดของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ และไม่ควรจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ ตรงกับการจัดกิจกรรมของโครงการอื่นๆ

2.7 ควรจัดกิจกรรมฝึกอบรมกิจกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ให้ครอบคลุมทุกชุมชนและทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน ความรู้ ประสบการณ์ และเห็นถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์อย่างเป็นรูปธรรม

2.8 ควรประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ที่จัดโครงการ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ หรือกิจกรรมอื่นๆ ให้จัดกิจกรรมในช่วงเวลาที่ไม่ตรงกัน เพื่อที่จะได้มีผู้ที่เข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น และหลากหลายโครงการ

2.9 การจัดกิจกรรมของโครงการฯ ควรให้มีบริการรถยนต์ รับ-ส่ง ผู้ที่จะมาเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อที่จะได้ลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้มีรายได้น้อยได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น และเกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการฯ ครั้งต่อไป

2.10 ควรเพิ่มกิจกรรมในการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งน้ำให้มากขึ้น เช่น เก็บขยะกำจัดวัชพืชที่กีดขวางในคลองระบายน้ำในพื้นที่โครงการฯ

2.11 ควรส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริม โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่ร่วมโครงการฯ พร้อมทั้งหาตลาด และประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับกลุ่มผู้ผลิตของชุมชน

2.12 ควรส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรือกลุ่มอนุรักษ์อื่นๆ โดยให้เยาวชน หรือประชาชนในพื้นที่ หรือผู้ที่ย้ายเข้ามาทำงานในพื้นที่ เข้ามาเป็นสมาชิกเพิ่มมากขึ้น

2.13 ควรสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากโครงการนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องการอนุรักษ์น้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ได้อย่างดี

